

Tvorba podnikateľského plánu

Samaria gorge

Vytvorené na základe účasti v projekte ERASMUS+ s názvom GENIUS - YOUNG ENTREPRENEURS IN EUROPEAN SCHOOLS (Mladí podnikatelia v európskych školách) - trojročný projekt spolupráce Gymnázia Myjava – Slovensko, so školami zo zahraničia: Fínska, Dánska, Grécka, Talianska – v rokoch 2016 až 2018.

Škola: Gymnázium Myjava, Jablonská 5, 907 01 Myjava

Trieda: 2. a 3. ročníky bilingválneho a štvorročného štúdia, triedy sexta a septima osemročného štúdia

Predmet: občianska náuka, etická výchova

Téma: Podnik a podnikanie – tvorba podnikateľského plánu; Etika v podnikaní

Rozsah: 7 vyučovacích hodín

Cieľ: vysvetliť študentom možnosti podnikania v SR, oboznámiť sa s podnikateľskými plánmi vytvorenými počas projektu Erasmus+ a pokúsiť sa o ich vylepšenie, vytvoriť kompletný podnikateľský plán v pracovných skupinách – vo forme prezentácie, prezentovať ho pred triedou, zhodnotiť podnikateľské plány ostatných spolužiakov a pridať k nim vlastné inovatívne nápady. Pochopiť význam etiky v podnikaní

Typ vyučovacej hodiny: kombinovaná hodina, zmiešaná - výkladová, motivačná, projektové vyučovanie - osvojovania nových vedomostí, opakovanie a upevňovanie učiva, využívanie vedomostí a zručností v praxi

Organizačná forma: frontálna, skupinová, individuálna

Vyučovacie metódy: rozhovor, vysvetľovanie, praktické tvorenie podnikateľského plánu, opakovanie

Učebné pomôcky: interaktívna tabuľa, internet, počítače, šk. tabuľa, pracovné listy

PRIEBEH 1. VYUČOVACEJ HODINY:

Úvodná časť (5 min):

Príchod do triedy, zápis do elektronickej triednej knihy, kontrola dochádzky.

Hlavná časť (25 min)

Brainstorming – rozhovor – aké formy podnikania študenti poznajú.

Oboznámenie sa s témou – možnosti a právne formy podnikania v SR:

A. Živnosť, podmienky jej prevádzkovania

Živnosť je :

- sústavná činnosť
- uskutočňovaná živnostníkom samostatne
- vo vlastnom mene
- na vlastnú zodpovednosť
- s cieľom dosiahnutia zisku
- a za podmienok ustanovených živnostenským zákonom

Znaky živnosti:

- Najrozšírenejšia forma podnikania
- Malé stredné podniky v oblasti obchodu služieb a remesiel
- Živnostník si podnik riadi sám
- Za svoje podnikanie ručí celým svojím majetkom (aj osobným)

Podmienky prevádzkovania živnosti:

Všeobecné podmienky (musí ich splniť každý, bez ohľadu na druh živnosti)	<ul style="list-style-type: none">• Vek nad 18 rokov• Svojprávnosť• Bezúhonnosť vo vzťahu k predmetu podnikania (nie je trestaný)
Osobitné podmienky (líšia sa podľa jednotlivých druhov živnosti)	<ul style="list-style-type: none">• Predpísaná odborná, alebo iná spôsobilosť

Zákony upravujúce živnostenské podnikanie

Najvyššími právnymi normami, ktoré upravujú vedenie účtovníctva, sú:

- **Živnostenský zákon a iné zákony (napr. Obchodný zákonník.....)**

Členenie živnosti

1. *Remeselné* – sú činnosti, pri ktorých sa vyžaduje odborná spôsobilosť získaná vyučením v odbore. Záujemca dokladuje odbornú spôsobilosť spravidla výučným listom. (stolár, zámočník, cukrár, kožušník, hodinár..)

2. *Viazané* – sú náročnejšie činnosti. Odborná spôsobilosť pre ich vykonávanie je upravená osobitne pre každý druh viazanej živnosti. (autoškola, očná optika, masér, pedikúra, sprievodca CR...)
3. *Volné* – nevyžaduje sa žiadna odborná spôsobilosť. (kúpa tovaru za účelom ďalšieho predaja, upratovacie služby..)

Živnosti podľa predmetu podnikania rozdeľujeme na:

- a) Obchodné živnosti – maloobchod, pohostinská činnosť, veľkoobchod, prenájom ...
- b) Výrobné živnosti - výroba výrobkov, obalov, montáž...
- c) Živnosti poskytujúce služby – opravy a údržba vecí, preprava osôb, tovaru ...

Dokladom na prevádzkovanie živnosti je - **Osvedčenie o živnostenskom podnikaní.**

Záujemca o prevádzku živnosti musí podať ohlásenie živnosti na živnostenskom odbore príslušného obvodného úradu a doložiť požadované doklady (výpis z registra trestov, doklady o vzdelaní praxi...) . Lehota na vydanie osvedčenia o živnostenskom podnikaní je 5 dní. Živnostníkovi po získaní živnostenského oprávnenia je pridelené IČO, ďalej sa musí registrovať na daňovom úrade – pridelené DIČ. Je povinný platiť odvody do zdravotnej poisťovne a môže sa dobrovoľne registrovať v Sociálnej poisťovni (po 1. roku podnikania už mu vznikne povinnosť registrácie voči Sociálnej poisťovni).

Spôsoby zániku živnostenského oprávnenia

Živnostník môže živnosť **a) zrušiť**

b) prerušiť (pozastaviť) prevádzkovanie živnosti

Zánik živnostenského oprávnenia alebo jeho prerušenie (pozastavenie) prevádzkovania živnosti sa riadi sa zákonom o živnostenskom podnikaní.

Jedným z prípadov ukončenia živnostenského oprávnenia je aj ukončenie na vlastnú žiadosť podnikateľa. Pri ukončení živnostenského oprávnenia je potrebné **podat' oznámenie o ukončení podnikania** na príslušnom obvodnom úrade – odbor živnostenského podnikania, v ktorom sa uvedie deň ukončenia podnikania.

Podnikateľ je povinný oznámiť zánik živnosti na daňovom úrade, Sociálnej poisťovni a príslušnej zdravotnej poisťovni.

Pri zrušení živnosti musí uzatvoriť účtovné knihy a upraviť základ dane.

b) prerušenie živnosti

prerušenie živnosti znamená zánik živnostenského oprávnenia na určité obdobie, pozastavenie živnosti je minimálne 6 mesiacov a maximálne tri roky a v tomto období sa osoba nepokladá za SZČO (samostatne zárobkovo činná osoba).

Ohlasovanie prerušenia živnosti na daňový úrad a zdravotnú poisťovňu za živnostníka vykoná živnostenský úrad elektronicky. Podnikateľ je povinný oznámiť prerušenie živnosti len v Sociálnej poisťovni.

B. Obchodné spoločnosti

Sú právnické osoby, ktoré sú založené za účelom spoločného podnikania alebo podnikania vo väčšom rozsahu. Zakladateľmi obchodných spoločností môžu byť fyzické alebo právnické osoby, ktoré potom vystupujú ako spoločníci.

Formy obchodných spoločností	Skratka
Osobné spoločnosti – verejná obchodná spoločnosť	v.o.s. alebo ver. obch. spol.
– komanditná spoločnosť	k. s. alebo kom. spol.
Kapitálové spoloč. – spoloč. s ručením obmedzeným	s. r. o. alebo spol. s r. o.
– akciová spoločnosť	a. s. alebo akc. spol.

Pre osobné spoločnosti sú charakteristické znaky:

- osobná účasť spoločníkov na podnikaní
- pri založení spoločnosti nie je povinný vklad (s výnimkou komanditistov) a nie je stanovené minimálne základné imanie
- nemusia vytvárať osobitné riadiace orgány
- neobmedzené ručenie spoločníkov za záväzky spoločnosti (ručia aj osobným majetkom)

Pre kapitálové spoločnosti sú charakteristické znaky:

- nevyžaduje sa osobná účasť spoločníkov na podnikaní
- pri založení je povinný vklad
- spoločníci vytvárajú osobitné riadiace orgány a rezervný fond
- spoločníci neručia za záväzky spoločnosti vôbec alebo len obmedzene do výšky svojho nesplateného kapitálového vkladu

a) Verejná obchodná spoločnosť (v. o. s.):

je spoločnosť, ktorej aspoň dve osoby (fyzické alebo právnické) podnikajú pod spoločným obchodným názvom a ručia za záväzky spoločnosti spoločne a nerozdelene celým svojím majetkom.

Založenie - podpísaním spoločenskej zmluvy, ktorá obsahuje všetky práva a povinnosti spoločníkov.

Vznik - dňom zápisu do Obchodného registra

Práva a povinnosti - upravuje spoločenská zmluva, riadiť a zastupovať spoločnosť môže každý spoločník, alebo sa dohodnú, koho zo spoločníkov poveria vedením spoločnosti. Zisk sa delí rovným dielom.

Zánik - zaniká dňom výmazu z Obchodného registra.

Príklad : Kaufland Slovenská republika, v. o. s., Lídl Slovenská republika, v. o. s.

b) Komanditná spoločnosť (k. s.):

je osobná spoločnosť, ktorá združuje 2 druhy spoločníkov (fyzické a právnické osoby) s rozdielnym postavením komplementárov a komanditistov.

Ručenie:

Komplementári ručia za záväzky spoločnosti neobmedzene celým svojím majetkom.

Komanditisti ručia za záväzky obmedzene len do výšky nesplateného kapitálového vkladu. (minimálne 250 €)

Vznik:

- vzniká spísaním spoločenskej zmluvy

Práva a povinnosti:

riadiť a zastupovať spoločnosť môžu iba komplementári, o ostatných záležitostiach rozhodujú komplementári aj komanditisti väčšinou hlasov. Dosiahnutý zisk spoločnosti sa delí na dve časti. Komplementári si delia zisk rovným dielom a komanditisti podľa výšky podielov vkladov

Zánik - výmazom o obchodného registru **Príklad:** Hypernova, k. s.

c) Spoločnosť s ručením obmedzeným (s. r. o.):

Môže ju založiť jeden alebo viacero spoločníkov (max. 50)

Ručenie - spoločnosť ručí za záväzky celým svojim majetkom. Spoločníci ručia obmedzene do výšky nesplatených vkladov.

Založenie - podpísaním spoločenskej zmluvy (zakladateľskej listiny ak zakladá spoločnosť 1 zakladateľ).

Vznik - spoločnosť vzniká zápisom do Obchodného registru. Pred zápisom sú zakladatelia povinní splatiť najmenej 50% svojich peňažných vkladov. Ak zakladá spoločnosť jeden zakladateľ je povinný pred zápisom splatiť celý vklad.

Kapitál - ZI musí byť aspoň 5 000 € a minimálny vklad každého spoločníka je 750 €. Každá s. r. o. je povinná pri vzniku vytvoriť rezervný fond vo výške najmenej 5% zo ZI a každoročne ho dopĺňať o časť zisku (min 5%).

Práva a povinnosti - základnou povinnosťou každého spoločníka je splatiť vklad v lehote maximálne 5 rokov od vzniku s. r. o. Každý spoločník má právo na riadenie spoločnosti a na podiel zo zisku.

Orgány spoločnosti:

Štatutárnym orgánom spoločnosti je jeden alebo viac **konateľov**.

Valné zhromaždenie, ktoré je najvyšším orgánom spoločnosti a rozhoduje o najdôležitejších otázkach týkajúcich sa činnosti s. r. o.

Dozorná rada, ktorá vykonáva kontrolnú činnosť

Zánik s. r. o. - spoločnosť zaniká výmazom z Obchodného registru.

d) Akciová spoločnosť (a. s.):

získava kapitál vydaním a predajom akcií akcionárom

Ručenie - a. s. ručí za záväzky celým svojím majetkom, jednotliví akcionári za záväzky neručia a nezodpovedajú.

Akcia - je cenný papier, ktorý je dokladom o kapitálovej účasti v spoločnosti. Z vlastníctva akcií vyplývajú práva akcionárov:

- právo podieľať sa na riadení spoločnosti
- právo podieľať sa na zisku a na likvidačnom zostatku pri zániku

Podiel na zisku, ktorý pripadá na jednu akciu sa nazýva dividenda

Založenie - a. s. môže založiť 1 zakladateľ, ak je to právnická osoba, inak sa vyžadujú minimálne 2 zakladatelia. Hodnota ZI musí byť minimálne 25 000 €. Spoločnosť sa zakladá spísaním zakladateľskej zmluvy alebo zakladateľskej listiny.

1) Založenie a. s. na základe výzvy na upísanie akcií - upisovaním akcií získavajú zakladatelia ZI spoločnosti, ak na jeho vytvorenie nestačia ich vlastné vklady.

2) Založenie a. s. bez výzvy na upísanie akcií - ak sa zakladatelia a. s. dohodnú, že v určitom pomere splatia celé ZI.

Vznik - spoločnosť vzniká zapísaním do Obchodného registru.

Orgány a. s.:

1. **Valné zhromaždenie akcionárov** - je najvyšším orgánom a. s. a koná sa minimálne 1-krát za rok a zvoláva ho predstavenstvo.

2. **predstavenstvo** - je štatutárnym orgánom spoločnosti, riadi činnosť spoločnosti a koná v jej mene, musí sa skladať z minimálne 3 členov.

3. **dozorná rada** - je kontrolným orgánom a. s. Dohliada na výkon predstavenstva, je oprávnená nahliadať do všetkých dokladov spoločnosti. Skladá sa z minimálne 3 členov, ktorí sa volia maximálne na 5 rokov.

Rezervný fond - a.s. je povinná tvoriť rezervný fond

Zánik - spoločnosť zaniká výmazom z Obchodného registru

Družstvo

Družstvo je spoločenstvo neohraničeného počtu osôb, založené na účel podnikania.

Ručenie - družstvo je právnická osoba a za svoje záväzky ručí celým svojím majetkom, členovia za záväzky neručia a nezodpovedajú.

Kapitál - ZI tvorí súhrn členských vkladov vo výške minimálne 1 250 €.

Založenie -družstvo zakladá minimálne 5 fyzických osôb alebo 2 právnické osoby.

Vznik - družstvo vzniká zápisom do Obchodného registra. Pred zápisom musí byť splatená aspoň polovica ZI.

Orgány:

1. **Členská schôdza** - schádza sa minimálne 1-krát za rok a rozhoduje o všetkých dôležitých otázkach družstva.

2. **Predstavenstvo** - je štatutárnym orgánom družstva.

3. **Kontrolná komisia** - je kontrolným orgánom družstva

Zánik - družstvo zaniká výmazom z Obchodného registra

Formy spoločného podnikania bez právnej subjektivity

a) Tiché spoločenstvo:

- je špecifická forma podnikania, ktorá vzniká na základe zmluvy o tichom spoločenstve, v ktorej sa tichý spoločník zaväzuje poskytnúť podnikateľovi určitý vklad a podieľať sa s ním na jeho podnikaní a podnikateľ sa zaväzuje vyplácať časť zisku vyplývajúcu z podielu tichého spoločníka na podnikaní.

Založenie - písomnou zmluvou, ktorá musí obsahovať:

- vklad tichého spoločníka
- výšku podielu na zisku

Účasť tichého spoločníka a spoločnosť nie je zapísaná v Obchodnom registri.

Práva spoločníka - tichý spoločník má právo nahliadať do podnikových dokladov a ručí za záväzky podnikateľa iba vtedy, ak je jeho meno uvedené v názve podniku

Podiel na zisku - tichý spoločník má nárok na podiel na zisku do 30 dní po vyhodnotení ročnej účtovnej závierky.

b) Združenie osôb na spoločné podnikanie:

vzniká na základe zmluvy o združení. Cieľom takéhoto združenia niekoľkých osôb je spoločne dosiahnuť dohodnutý účel.

Účastníci - môžu nimi byť len osoby, ktoré sú podnikateľmi.

Zmluva - mala by obsahovať predovšetkým účel, ktorý má byť spoločne dosiahnutý.

Štátny podnik

Štátny podnik je podnik riadený štátom, všetky veci a majetkové práva sú majetkom štátu (štátny podnik ich má iba zverené na podnikanie).

Typy štátnych podnikov

- a) podniky zamerané na podnikateľskú činnosť tzv. manažérske (riaditeľ, dozorná rada)
- b) podniky na uspokojovanie spoločenských záujmov tzv. verejnoprospešné podniky (riaditeľ bez dozornej rady) ochrana životného prostredia, sociálnu starostlivosť, zdravotníctvo, školstvo

Orgány - riaditeľ - štatutárny orgán, menuje a odvoláva ho zakladateľ

- **dozorná rada** - kontrolný orgán stará sa o koncepciu rozvoja, hospodárenie

Záverečná časť (15 min)

Opakovanie – formy živností a obchodných spoločností.

Formou otázok preverenie pochopenia učiva.

Domáca úloha

Na stránke <http://project-genius.eu/> sa žiaci oboznámia s jednotlivými podnikateľskými plánmi vytvorenými počas projektu Erasmus+. Do ďalšej hodiny si vyberú jeden z nich, ktorý ich najviac zaujal.

PRIEBEH 2. VYUČOVACEJ HODINY:

Úvodná časť (5 min):

Príchod do triedy, zápis do elektronickej triednej knihy, kontrola dochádzky. Hodina prebieha v PC učebni s prístupom na internet.

Rozdelenie študentov do skupín – 1. skupina = 3 - 4 študenti.

Hlavná časť (35 min)

Každá skupina si vyberie 1 podnikateľský plán z projektu Erasmus + <http://project-genius.eu/>. Pokúsi sa ho zhodnotiť a inovatívnymi nápadmi vylepšiť.

Priebežná kontrola práce študentov vyučujúcim.

Jednotlivé skupiny prezentujú výsledky svojej práce. Hodnotia klady a zápory vybraného podnikateľského plánu a následne predkladajú nápady na jeho vylepšenie.

Záverečná časť (5 min)

Žiaci sami zhodnotia, ktorý plán ich najviac zaujal a prečo, záverečné zhrnutie patrí učiteľovi.

PRIEBEH 3. VYUČOVACEJ HODINY:

Úvodná časť (5 min):

Príchod do triedy, zápis do elektronickej triednej knihy, kontrola dochádzky.

Rozdelenie študentov do skupín – 1. skupina = 5 - 6 študentov.

Hlavná časť (25 min)

Práca v skupinách – vytvorenie kompletného podnikateľského plánu podľa schémy:

- 1. Intro** – krátke predstavenie zámeru a jeho zdôvodnenie
- 2. Produkt/Idea** – podrobná charakteristika produktu (ktorým môže byť aj myšlienka, služba, kampaň, konkrétny produkt/ výrobok...)
- 3. Know-how** – odkiaľ, aké, ako...
- 4. Zákazníci** – cieľová skupina produktu
- 5. Trhy** – pre aké trhy, dôvody...
- 6. Personálne zabezpečenie** – charakteristika tvorcov
- 7. Ekonomia** – rozpočet, financie, krytie...
- 8. SWOT analýza**
- 9. Udržateľnosť projektu**
- 10. Medzinárodné aspekty**, budúcnosť projektu

Časti podnikateľského plánu musia obsahovať

- 1. Zhrnutie** – po jeho prečítaní musí byť jasné, čo chcete vyrábať, akú službu poskytovať, na akom trhu, pre akých zákazníkov.
- 2. Opis firmy** – obchodné meno, sídlo, kontaktné údaje
- 3. Opis produktu** – predmet činnosti: aký bude úžitok z toho čo budete predávať, ako sa odlišuje váš produkt od konkurenčného, prečo budú zákazníci kupovať váš produkt
- 4. Marketing** – podrobnejšie opísať pre aké skupiny bude výrobok slúžiť, reklama
- 5. Výrobný proces** – opísať spôsob výroby, dodávateľa, materiál...
- 6. Organizačný plán** – uviesť organizačnú a riadiacu štruktúru firmy, požadovaná kvalifikácia
- 7. Finančný plán** – potreba investícií, vklad podnikateľa, úver. Predpokladané mesačné i ročné náklady aj výnosy (príjmy).
- 8. Analýza rizík** – čo môže podnikateľ ohroziť, aké bude mať príležitosti...
- 9. Dopad na životné prostredie** – ekologické riziká, čo urobí s odpadmi...
- 10. Prílohy** – osvedčenie o živnostenskom podnikaní (výpis zo živnostenského, obchodného registra, certifikáty kvality, uzatvorené kúpne zmluvy, doklady o absolvovaní kurzov, cenníky).

Priebežná kontrola práce študentov na podnikateľskom pláne vyučujúcim.

Záverečná časť (15 min)

Preverenie pochopenia tvorby podnikateľského plánu.

Rozhovor – nápady študentov na podnikanie.

PRIEBEH 4. VYUČOVACEJ HODINY:

Úvodná časť (5 min):

Príchod do triedy, zápis do elektronickej triednej knihy, kontrola dochádzky.
Rozdelenie študentov do skupín podľa predchádzajúcej vyučovacej hodiny.

Hlavná časť (25 min)

Krátka rekapitulácia – prehľad častí podnikateľského plánu.

Nápady pre podnikanie z predchádzajúcej vyučovacej hodiny dávajú študenti do konkrétnej podoby – vo forme prezentácie.

Záverečná časť (15 min)

Preverenie dokončenia jednotlivých častí podnikateľského plánu – v prípade nedokončenia – dokončiť ako domácu úlohu.

PRIEBEH 5. VYUČOVACEJ HODINY:

Úvodná časť (5 min):

Príchod do triedy, zápis do elektronickej triednej knihy, kontrola dochádzky.
Rozdelenie študentov do skupín podľa predchádzajúcej vyučovacej hodiny.

Hlavná časť (25 min)

Pokyny vyučujúceho k prezentovaniu a hodnoteniu jednotlivých podnikateľských nápadov.

Prezentovanie kompletného podnikateľského plánu jednotlivými skupinami študentov.

Ostatné skupiny študentov si robia priebežné poznámky – aby sa mohli pri voľbe najlepšieho podnikateľského plánu zodpovedne rozhodnúť.

Kontrola – či bol podnikateľský plán vytvorený podľa schémy:

- 1. Intro** – krátke predstavenie zámeru a jeho zdôvodnenie
- 2. Produkt/Idea** – podrobná charakteristika produktu (ktorým môže byť aj myšlienka, služba, kampaň, konkrétny produkt/ výrobok...)
- 3. Know-how** – odkiaľ, aké, ako...
- 4. Zákazníci** – cieľová skupina produktu
- 5. Trhy** – pre aké trhy, dôvody...
- 6. Personálne zabezpečenie** – charakteristika tvorcov
- 7. Ekonómia** – rozpočet, financie, krytie...
- 8. SWOT analýza**
- 9. Udržateľnosť projektu**
- 10. Medzinárodné aspekty, budúcnosť projektu**

Záverečná časť (15 min)

Záverečné hodnotenie a voľba najlepšieho podnikateľského plánu – každá skupina študentov prideli 1 (najhoršie) až 5 (najlepšie) bodov - ak bolo v triede vytvorených 5 skupín;
ak je skupín menej – najvyšší počet bodov bude podľa počtu skupín – to znamená ak sú 4 skupiny najvyšší počet bodov bude 4, ak sú 3 skupiny najvyšší počet bodov bude 3, atď.
Vyhlásenie najlepšieho podnikateľského plánu.

PRIEBEH 6. VYUČOVACEJ HODINY:

Úvodná časť (5 min):

Príchod do triedy, zápis do elektronickej triednej knihy, kontrola dochádzky.
Rozdelenie študentov do skupín podľa predchádzajúcej vyučovacej hodiny.

Hlavná časť (25 min)

Každá skupina si zvolí jedného zástupcu, ktorý bude reprezentovať ich podnikateľský plán.
Premiešanie skupín – tak aby ku každému zástupcovi podnikateľského plánu bol pridelený mix študentov zo všetkých zostávajúcich skupín.

Študenti v premiešaných skupinách pracujú na vylepšení jednotlivých podnikateľských plánov.

Záverečná časť (15 min)

Záverečné predstavenie zmien a vylepšení jednotlivých podnikateľských plánov.
Diskusia o jednotlivých zmenách.

PRIEBEH 7. VYUČOVACEJ HODINY:

Úvodná časť (5 min):

Príchod do triedy, zápis do elektronickej triednej knihy, kontrola dochádzky.

Hlavná časť (25 min)

Téma hodiny: Význam etiky v podnikaní, spoločensky zodpovedné podnikanie, etický kódex
Brainstorming – rozhovor na tému: Je možné podnikat' eticky?

A Aké sú výhody vstievania etiky do podnikania.

1. Umožňuje minimalizovať riziká.

- súdnych sporov, žalôb a neprijemných situácií, ktoré môžu ohroziť postavenie firmy, značku a jej meno.

2. Pomáha zvyšovať zisky.

Kúpili by ste produkt od firmy, o ktorej viete, že vedome znečisťuje životné prostredie?
Alebo od inej, ktorá využíva nelegálnu detskú prácu? Určite nie. Ľudia čoraz viac začínajú podporovať firmy, o ktorých si myslia, že sa správajú zodpovedne.

3. Pomáha znižovať náklady.

Firma dohliada na spotrebu materiálu, papiera. Záleží jej na úspore energie a zdrojov. Ak dokáže ustrážiť tieto vstupy, zníži svoje náklady. Je tu ale dokázateľný ekologický efekt, pretože úsporou zdrojov a materiálu šetrí aj životné prostredie.

4. Podporuje inováciu.

Snaha o efektívnosť a šetrenie motivuje ľudí vo firme k vymýšľaniu nových a zaujímavých projektov, ktoré by oslovili zamestnancov, zákazníkov, partnerov. Na takýchto úlohách ľudia pracujú veľmi ochotne a prístupujú k nim veľmi inovatívne a tvorivo.

5. Pomáha firmám udržať si legitimitu.

Ak firma komunikuje so všetkými stakeholdermi a verejne deklaruje svoju filozofiu zodpovedného podnikania, zvyšuje tým svoju reputáciu a aj dôveru v jej podnikanie.

6. Pomáha pri budovaní dôvery a značky.

Čím väčšia je dôvera vo firmu a jej podnikanie, tým je väčšia hodnota jej značky, záujem o jej produkty, služby. A dôvera sa buduje aj tým, že sa firma v podnikateľskom prostredí, ale aj v komunite správa zodpovedne.

7. Umožňuje lepší manažment ľudských zdrojov.

Filozofia zodpovedného podnikania by mala byť najviac citeľná vo vnútri firmy. Ak je dobre nastavená a aj reálne zavedená do života, prispieva k zníženiu fluktuácie, ovplyvňuje lojalitu, zvyšuje výkonnosť a produktivitu. V práci s ľudskými zdrojmi patrí rovnosť príležitostí bez diskriminácie, zosúladenie pracovného a súkromného života, možnosť vzdelávať sa, odmeňovanie atď. Ak ľudia vo firme žijú filozofiou zodpovedného podnikania, stávajú sa jej výbornou reklamou.

B Prečo byť spoločensky zodpovedným podnikom?

Učiteľ uvedie príklad uplatňovania princípov zodpovedného podnikania v rodine Baťovcov: domy pre robotníkov, nájomné byty, bezplatná škôlka pre deti zamestnancov, aby mohli rodičia bez problémov chodiť do práce. Baťovci učili zamestnancov šetriť si na dôchodok na osobných kontách, ktoré mali vo firemnej banke. Veľkú pozornosť venovali vzdelávaniu a rozvoju zamestnancov. Známa bola aj Baťova škola práce.

Cieľ podnikania: zisk.

Dôležitou súčasťou jej podnikania by mala byť aj spoločenská zodpovednosť.

Čo je zodpovedné podnikanie?

- úspešne podnikáť a zároveň myslieť i na sociálne a ekologické záujmy: včleniť sociálne a ekologické aspekty do činností, ktoré smerujú k tvorbe zisku. Zodpovedný podnik uspokojuje požiadavky nielen svojich zákazníkov, ale i ďalších osôb, s ktorými pri svojich aktivitách spolupracuje. Pozitívne tak pôsobí na celú spoločnosť.

Kde sa prejavuje zodpovedné podnikanie?

1. **Ekonomická oblasť** – sledovanie a vylepšovanie procesov, ktorými firma prispieva k ekonomickému rozvoju a snaha minimalizovať prípadné negatívne dôsledky vyplývajúce z tejto činnosti. Napr. etický kódex podnikania, vzťahy s akcionármi, spotrebiteľmi, dodávateľmi, oblasť reklamy a iné.

2. **Sociálna oblasť** – sledovanie a minimalizovanie negatívnych následkov na celý sociálny systém a život spoločnosti. Napr. bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, rovnosť príležitostí, zvyšovanie kvality života, boj proti korupcii, pomoc sociálne znevýhodneným skupinám a iné.
3. **Environmentálna oblasť** – monitorovanie a znižovanie negatívnych vplyvov podnikania firmy na životné prostredie. Napr. výroba ekologických produktov, recyklácia odpadov, ochrana prírodných zdrojov, využívanie alternatívnych zdrojov energie a iné.

Aktívna časť:

Vyberte si vo vašom regióne väčšiu firmu a analyzujte ju z hľadiska spoločensky zodpovedného podnikania. V ktorých oblastiach a ako sa daná firma prejavuje zodpovedne?

C Etický kódex

- súbor všeobecne uznávaných a všeobecne uplatňovaných morálnych noriem, ideálov a princípov spoločnosti, pre ktorú je určený, ktoré idú nad rámec legislatívne upravených zákonov.
- Je jedným z najvýznamnejších spôsobov vnášania etiky do každodenného života a usmerňovania správania sa člena tejto spoločnosti.
- Mal by vystihovať aj špecifiká jednotlivých spoločností a vychádzať z potrieb spoločnosti, pre ktorú bol ustanovený.

Aktívna časť:

Za domácu úlohu vyhľadať na internete príklady etických kódexov jednotlivých spoločností.

Záverečná časť (5 min)

Formou otázok preverenie pochopenia učiva.